

Yleisille tuomioistuimille

Muutoksia yleisen edunvalvojan määräämismenettelyyn 1.10.2016 lukien

Oikeusavun rakennemuutos

Tasavallan presidentti on vahvistanut 17.6.2016 lain valtion oikeusapu- ja edunvalvontapiireistä (477/2016). Vahvistettu laki on luettavissa oheisessa linkissä <http://www.finlex.fi/fi/laki/kokoelma/uusimmat/>.

Uuden lain mukaan oikeusapu- ja edunvalvontapalveluja järjestävät valtion oikeusapu- ja edunvalvontapiirit. Oikeusapu- ja edunvalvontapiireissä asiakaspalvelun tuottavat oikeusaputoimistot ja edunvalvontatoimistot. Lisäksi piiri voi hankkia palveluja ostopalveluntuottajilta. Oikeusapu- ja edunvalvontapiirit toimivat virastoina.

Oikeusapu- ja edunvalvontapiireistä, toimistoista ja niiden sijaintipaikoista säädetään tarkemmin oikeusministeriön asetuksella, jota koskeva luonnos on ollut lausuntokierroksella ja asetus on tarkoitus antaa heinäkuun alussa. Asetusluonnos on tämän kirjeen liitteenä 1.

Asetusluonnoksen mukaan oikeusapu- ja edunvalvontapiirejä on kuusi. Niissä on 3 - 4 edunvalvontatoimistoa ja 3 - 4 oikeusaputoimistoa. Piirit ja toimistot käyvät ilmi tarkemmin oheisesta liitteestä 2. Ahvenanmaalla on poikkeuksellisesti oikeusapu- ja edunvalvontatoimisto.

Asiakaspalvelu toimii käytännössä 1.10.2016 lukien samalla tavalla kuin tälläkin hetkellä. Oikeusaputoimistot ja edunvalvontatoimistot ovat kuitenkin hallinnollisesti rinnakkaisia. Oikeusaputoimistoissa esimiehenä toimii edelleen johtava julkinen oikeusavustaja ja edunvalvontatoimistoissa johtava yleinen edunvalvoja. Toimistojen toimipaikat säilyvät myös entisellään.

\\ohna01\Data\OM92xx\OHO\Oikeusapu- ja
Ulosottoyksikkö\Rakenneuudistus\Edunvalvojan
määrääminen\Kirjeet\Yleisille tuomioistuimille 30.6.2016.docx

Käyntiosoite
Kasarmikatu 42
HELSINKI

Postiosoite
PL 25
00023 VALTIONEUVOSTO

Puhelin
02951 6001

Faksi
09 1606 7731

Sähköpostiosoite
oikeusministerio@om.fi

Piirien hallinnolliset tehtävät, kuten taloushallinto, rekrytointi ja hankinnat hoidetaan piirin hallinnollisessa yksikössä, jossa työskentelee oikeusapu- ja edunvalvontapiirin johtaja sekä kaksi hallintosihteeriä. Kolmessa piirissä on lisäksi talous- ja henkilöstösihteeri. Ostopalvelujen hankintoihin, sopimuksiin ja valvontaan liittyvät tehtävät siirtyvät oikeusaputoimistoilta oikeusapu- ja edunvalvontapiirin hallinnollisen yksikön tehtäväksi ja päätökset niiden osalta tekee oikeusapu- ja edunvalvontapiirin johtaja. Voimassa olevat ostopalvelusopimukset siirtyvät sellaisenaan oikeusapu- ja edunvalvontapiirien hallinnoimiksi.

Oikeusapu- ja edunvalvontapiirien johtajien ja muun henkilökunnan rekrytointi tapahtuu heinä-elokuussa. Heidän yhteystietonsa ovat luettavissa muun muassa oikeusaputoimistojen Intra-sivuilla.

Edunvalvojan määrääminen

Edunvalvojan määräämismenettely muuttuu silloin, kun kysymyksessä on yleinen edunvalvoja. Voimassa oleva holhoustoimen edunvalvontapalvelujen järjestämisestä annettu laki kumoutuu 1.10.2016 lukien ja yleisen edunvalvojan määräämiseen sovelletaan valtion oikeusapu- ja edunvalvontapiireistä annettua lakia.

Uuden lain mukaan tuomioistuimien tai holhousviranomaisen antaa määräyksen oikeusapu- ja edunvalvontapiirin yleiselle edunvalvojalle (esim. Etelä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiirin yleinen edunvalvoja) yksilöimättä toimiston tai ostopalveluntuottajan nimeä ja numeroa, kuten tällä hetkellä. Määräys annetaan samalla tavalla myös ostopalveluntuottajien osalta.

Se, mikä edunvalvontatoimisto tai ostopalvelun tuottaja vastaa yleisen edunvalvonnan tuottamisesta, määräytyy piirin antaman työjärjestyksen mukaan. Ostopalveluntuottajien osalta työjärjestyksen tulee olla tehdyn ostopalvelusopimuksen mukainen. Oikeusapu- ja edunvalvontapiirit toimittavat työjärjestykset tuomioistuimille lokakuun ensimmäisellä viikolla.

Uusi laki ei edellytä edelleenkaan suostumuksen pyytämistä eikä enää esteellisyyden selvittämistä etukäteen oikeusapu- ja edunvalvontapiirien edunvalvontatoimistoilta. Tuomioistuimen tai holhousviranomaisen tulee kuitenkin kuulla ostopalveluntuottajaa sopivin tavoin ennen edunvalvojaa koskevan määräyksen antamista kuten nykyisinkin. Jos hakijana on muu kuin holhousviranomaisen, kuulemisen suorittaa tuomioistuin.

Lain mukaan tuomioistuin toimittaa päätöksensä työjärjestyksen mukaiseen toimistoon tai ostopalveluntuottajalle. Tämän jälkeen edunvalvontatoimisto tai palvelun tuottaja yksilöi numerolla yleisen edunvalvojan ja ilmoittaa siitä holhousviranomaiselle.

Holhousviranomaisen hakemus edunvalvojan määräämiseksi, menettely 1.7. - 30.9.2016

Holhousviranomaisia on ohjeistettu ottamaan huomioon, että käräjäoikeuden ratkaisu edunvalvonta-asiassa annetaan mahdollisesti vasta muutoksen jälkeen, vaikka hakemus on tehty aiemmin. Tästä syystä holhousviranomaisia on pyydetty lisäämään hakemukseen seuraava teksti 1.7.2016 lukien:

Jos edunvalvojan määräys annetaan 1.10.2016 tai sen jälkeen, käräjäoikeutta pyydetään määräämään edunvalvojaksi X:n oikeusapu- ja edunvalvontapiirin yleinen edunvalvoja. Päätös pyydetään toimittamaan siihen x:n oikeusapu- ja edunvalvontapiirin edunvalvontatoimistoon tai sille palvelun tuottajalle, joka määräytyy piirin työjärjestyksen mukaan. Työjärjestyksen toimittaa käräjäoikeuteen x:n oikeusapu- ja edunvalvontapiiri sen tultua vahvistetuksi 3.10.2016 alkavalla viikolla.

Tuomioistuimia pyydetään huomioimaan lain muutos myös hovioikeuksissa ja korkeimmassa oikeudessa vireillä olevissa edunvalvojan määräämisasioissa.

Tarkemmat ohjeet ja informaatio

Uuden lain edellyttämiä tarkempia toimintatapoja ollaan parhaillaan selvittämässä yhteistyössä oikeusministeriön, maistraattien ohjaus- ja kehittämissyksikön, maistraattien, yleisen edunvalvonnan ja käräjäoikeuksien edustajien kanssa.

Menettelystä laaditaan ohjeistus holhousviranomaisille ja yleiselle edunvalvonnalle sekä informoidaan tuomioistuimia holhousviranomaisten ja yleisen edunvalvonnan uusista toimintatavoista elo-syyskuussa. Ostopalveluntuottajille järjestetään elokuussa keskustelu- ja informaatiotilaisuus, jossa menettelyä käydään läpi. Maistraateille järjestetään syyskuussa viidekoulutusta asiasta.

Lisätietoja hallitusneuvos Maaria Rubanin 02951 50410 ja hallitussihteeri Päivi Tiainen-Hyrkäs 02951 50262

Apulaisosastopäällikkö

Heikki Liljeroos

Hallitusneuvos

Maaria Rubanin

JAKELU

Korkein oikeus
Hovioikeudet
Käräjäoikeudet

Liite 1

Asetusluonnos 30.6.2016

Oikeusministeriön asetus

oikeusapu- ja edunvalvontapiireistä, oikeusaputoimistojen ja edunvalvontatoimistojen toimipaikoista sekä kunnista, joiden edunvalvontapalveluista oikeusapu- ja edunvalvontapiiri vastaa

Oikeusministeriön päätöksen mukaisesti säädetään valtion oikeusapu- ja edunvalvontapiireistä annetun lain (477/2016) 1 § 4 momentin nojalla:

1 §

Oikeusapu- ja edunvalvontapiirit

Oikeusapu- ja edunvalvontapiirit ovat Lounais-Suomen, Länsi- ja Sisä-Suomen, Itä-Suomen, Etelä-Suomen, Kaakkois-Suomen ja Pohjois-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri.

2 §

Oikeusapu- ja edunvalvontatoimistojen toimipaikat

Oikeusaputoimistot ja edunvalvontatoimistot ottavat oikeusavun ja edunvalvonnan asiakkaita vastaan toimipaikoissa, jotka sijaitsevat seuraavasti:

Lounais-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri

Ahvenanmaan oikeusapu- ja edunvalvontatoimisto
Maarianhamina

Rauman oikeusaputoimisto ja edunvalvontatoimisto
Eura
Laitila
Rauma
Uusikaupunki

Satakunnan oikeusaputoimisto ja edunvalvontatoimisto
Harjavalta
Huitinen
Kankaanpää
Kokemäki
Merikarvia
Pori
Säkylä

Varsinais-Suomen oikeusaputoimisto ja edunvalvontatoimisto
Loimaa
Mynämäki
Salo
Somero
Turku

Länsi- ja Sisä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri

Etelä-Pohjanmaan oikeusaputoimisto ja edunvalvontatoimisto
Alajärvi
Alavus

Kauhajoki
Kauhava
Kurikka
Kurikka (Jalasjärvi)
Lappajärvi
Lapua
Seinäjoki
Teuva
Virrat
Ähtäri

Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan oikeusaputoimisto ja edunvalvontatoimisto

Isokyrö
Kannus
Kaustinen
Kokkola
Laihia
Maalahti
Närpiö
Pietarsaari
Vaasa

Keski-Suomen oikeusaputoimisto ja edunvalvontatoimisto

Joutsa
Jyväskylä
Jämsä
Keuruu
Konnevesi
Pihtipudas
Saarijärvi
Viitasaari
Äänekoski

Pirkanmaan oikeusaputoimisto ja edunvalvontatoimisto

Akaa
Ikaalinen
Kangasala
Lempäälä
Mänttä-Vilppula
Nokia
Orivesi
Parkano
Ruovesi
Sastamala
Tampere
Valkeakoski

Itä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri

Etelä-Savon oikeusaputoimisto ja edunvalvontatoimisto

Hankasalmi
Heinävesi
Juva
Kangasniemi
Leppävirta
Mikkeli
Mäntyharju
Pieksämäki
Puumala
Rantasalmi
Savonlinna
Sulkava
Varkaus

Pohjois-Karjalan oikeusaputoimisto ja edunvalvontatoimisto

Ilomantsi

Joensuu

Joensuu (Eno)

Joensuu (Tuupovaara)

Juuka

Kitee

Kitee (Kesälahti)

Lieksa

Nurmes

Outokumpu

Polvijärvi

Rääkkylä

Tohmajärvi

Pohjois-Savon oikeusaputoimisto ja edunvalvontatoimisto

Iisalmi

Juankoski

Kaavi

Kiuruvesi

Kuopio

Kuopio (Nilsia)

Kuopio (Maaninka)

Pielavesi

Rautalampi

Rautavaara

Siilinjärvi

Suonenjoki

Tervo

Tuusniemi

Etelä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri

Helsingin oikeusaputoimisto ja edunvalvontatoimisto

Helsinki

Itä-Uudenmaan oikeusaputoimisto ja edunvalvontatoimisto

Loviisa

Porvoo

Vantaa

Keski-Uudenmaan oikeusaputoimisto ja edunvalvontatoimisto

Hyvinkää

Järvenpää

Länsi-Uudenmaan oikeusaputoimisto ja edunvalvontatoimisto

Espoo

Hanko

Inkoo

Kirkkonummi

Lohja

Raasepori

Vihti

Kaakkois-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri

Kanta-Hämeen oikeusaputoimisto ja edunvalvontatoimisto

Forssa

Hämeenlinna

Kymenlaakson oikeusaputoimisto ja edunvalvontatoimisto

Hamina

Kotka
Kouvola

Lappeenrannan oikeusaputoimisto ja edunvalvontatoimisto
Imatra
Lappeenranta

Päijät-Hämeen oikeusaputoimisto ja edunvalvontatoimisto
Heinola
Lahti

Pohjois-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri

Kainuun oikeusaputoimisto ja edunvalvontatoimisto
Hyrnsalmi
Kajaani
Kuhmo
Paltamo
Puolanka
Sotkamo
Suomussalmi

Lapin oikeusaputoimisto ja edunvalvontatoimisto
Enontekiö
Inari (Ivalo)
Kemi
Kemijärvi
Kittilä
Kolari
Muonio
Pello
Rovaniemi
Sodankylä
Tervola
Tornio
Utsjoki
Ylitornio

Oulun oikeusaputoimisto ja edunvalvontatoimisto
Ii
Kuusamo
Muhos
Oulu
Pudasjärvi
Raahe
Siikalatva
Taivalkoski
Utajärvi

Ylivieskan oikeusaputoimisto ja edunvalvontatoimisto
Alavieska
Haapajärvi
Haapavesi
Kalajoki
Nivala
Oulainen
Pyhäjärvi
Ylivieska

Asiakkaita voidaan ottaa vastaan myös muualla kuin tässä asetuksessa mainituissa toimipaikoissa. Asiakkaita voidaan palvella myös etäyhteyksillä.

3 §

Toimipaikoissa annettavat palvelut

Oikeusapu- ja edunvalvontapiiri määrää työjärjestyksessään, miten usein ja millä tavoin toimipai-
kassa otetaan vastaan asiakkaita. Harkinnassa on otettava huomioon alueen asiakas- ja asukasmäärä,
aikaisempien vuosien kysyntä sekä vastaanotosta aiheutuvat kustannukset.

4 §

Edunvalvonta-alueet

Edunvalvonta-alue muodostuu niistä kunnista, joiden edunvalvontapalveluiden järjestämisestä oi-
keusapu- ja edunvalvontapiiri vastaa.

Kunnat jakautuvat edunvalvonta-alueisiin oikeusapu- ja edunvalvontapiireittäin seuraavasti:

Lounais-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri

Aura
Brändö
Eckerö
Eura
Eurajoki
Finström
Föglö
Geta
Hammarland
Harjavalta
Honkajoki
Huittinen
Jomala
Jämijärvi
Kaarina
Kankaanpää
Karvia
Kemiönsaari
Kokemäki
Koski TL
Kumlinge
Kustavi
Kökar
Laitila
Lemland
Lieto
Loimaa
Lumparland
Luvia
Maarianhamina
Marttila
Masku
Merikarvia
Mynämäki
Naantali
Nakkila
Nousiainen
Oripää
Paimio
Parainen
Pomarkku
Pori
Pyhäranta
Pöytyä

Raisio
Rauma
Rusko
Salo
Saltvik
Sauvo
Siikainen
Somero
Sottunga
Sund
Säkylä
Taivassalo
Turku
Ulvila
Uusikaupunki
Vehmaa
Vårdö

Länsi- ja Sisä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri

Akaa
Alajärvi
Alavus
Evijärvi
Halsua
Hankasalmi
Hämeenkyrö
Ikaalinen
Ilmajoki
Isojoki
Isokyrö
Joutsa
Juupajoki
Jyväskylä
Jämsä
Kangasala
Kannonkoski
Kannus
Karijoki
Karstula
Kaskinen
Kauhajoki
Kauhava
Kaustinen
Keuruu
Kihniö
Kinnula
Kivijärvi
Kokkola
Konnevesi
Korsnäs
Kristiinankaupunki
Kruunupyy
Kuhmoinen
Kuortane
Kurikka
Kyyjärvi
Laihia
Lappajärvi
Lapua
Laukaa
Lempäälä
Lestijärvi

Luhanka
Luoto
Maalahti
Multia
Mustasaari
Muurame
Mänttä-Vilppula
Nokia
Närpiö
Orivesi
Parkano
Pedersöre
Perho
Petäjävesi
Pietarsaari
Pihtipudas
Pirkkala
Punkalaidun
Pälkäne
Ruovesi
Saarijärvi
Sastamala
Seinäjoki
Soini
Tampere
Teuva
Toholampi
Toivakka
Ujala
Uurainen
Uusikaarlepyy
Vaasa
Valkeakoski
Vesilahti
Veteli
Viitasaari
Vimpeli
Virrat
Vöyri
Ylöjärvi
Ähtäri
Äänekoski

Itä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri

Enonkoski
Heinävesi
Hirvensalmi
Iisalmi
Ilomantsi
Joensuu
Joroinen
Juankoski
Juuka
Juva
Kaavi
Kangasniemi
Keitele
Kitee
Kiuruvesi
Kontiolahti
Kuopio
Lapinlahti

Leppävirta
Lieksa
Liperi
Mikkeli
Mäntyharju
Nurmes
Outokumpu
Pertunmaa
Pieksämäki
Pielavesi
Polvijärvi
Puumala
Rantasalmi
Rautalampi
Rautavaara
Rääkkylä
Savonlinna
Siilinjärvi
Sonkajärvi
Sulkava
Suonenjoki
Tervo
Tohmajärvi
Tuusniemi
Valtimo
Varkaus
Vesanto
Vieremä

Etelä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri

Askola
Espoo
Hanko
Hausjärvi
Helsinki
Hyvinkää
Inkoo
Järvenpää
Karkkila
Kauniainen
Kerava
Kirkkonummi
Lapinjärvi
Lohja
Loppi
Loviisa
Myrskylä
Mäntsälä
Nurmijärvi
Pornainen
Porvoo
Pukkila
Raasepori
Riihimäki
Sipoo
Siuntio
Tuusula
Vantaa
Vihti

Kaakkois-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri

Asikkala
Forssa
Hamina
Hartola
Hattula
Heinola
Hollola
Humppila
Hämeenlinna
Iitti
Imatra
Janakkala
Jokioinen
Kotka
Kouvola
Kärkölä
Lahti
Lappeenranta
Lemi
Luumäki
Miehikkälä
Orimattila
Padasjoki
Parikkala
Pyhtää
Rautjärvi
Ruokolahti
Savitaipale
Sysmä
Taipalsaari
Tammela
Virolahti
Ypäjä

Pohjois-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri

Alavieska
Enontekiö
Haapajärvi
Haapavesi
Hailuoto
Hyrnsalmi
Ii
Inari
Kajaani
Kalajoki
Kemi
Kemijärvi
Keminmaa
Kempele
Kittilä
Kolari
Kuhmo
Kuusamo
Kärsämäki
Liminka
Lumijoki
Merijärvi
Muhos
Muonio
Nivala
Oulainen
Oulu

Paltamo
Pelkosenniemi
Pello
Posio
Pudasjärvi
Puolanka
Pyhäjoki
Pyhäjärvi
Pyhäntä
Raahe
Ranua
Reisjärvi
Ristijärvi
Rovaniemi
Salla
Savukoski
Sievi
Siikajoki
Siikalatva
Simo
Sodankylä
Sotkamo
Suomussalmi
Taivalkoski
Tervola
Tornio
Tyrnävä
Utajärvi
Utsjoki
Vaala
Ylitornio
Ylivieska

5 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 2016.

Tällä asetuksella kumotaan oikeusapupiireistä sekä oikeusaputoimistojen toimipaikoista ja edunvalvonta-alueista annettu oikeusministeriön asetus (534/2013).

Liite 2

